

часа, а споредъ вѣстникъ Courrier d'Orient отъ 27-и Юлий (нашъ стилъ), четата е била изтрѣбена слѣдъ петъ часа бой.¹⁾

И тъй, Х. Димитръ намира гроба си на Бузлуджа съвсѣмъ случайно. Слѣдъ Гжбенското сражение въ диритѣ му сж били изпратени голѣмо множество турци. Той се подсланя на Бузлуджа врѣменно, за да събере тамъ силитѣ си и се окопоти, и слѣдъ това да трѣгне за Сливенъ, което и знаменосецътъ му Димитръ искалъ да стане часъ по-скоро.

За избавенитѣ отъ туй фатално сражение четници се разправа различно. Споредъ *Милевъ*, едничкиятъ спасенъ е билъ *Македонски*, който се прѣсторилъ на мъртавъ между труповѣтъ. Твърдението на самия *Македонски*, че освѣнъ него сж се избавили четницитѣ Пенчо и Илия, трѣбва да се разбира, че се отнася за тия, оцѣлѣли слѣдъ Гжбенския бой, които при опита да намѣрятъ Х. Димитръ, щомъ стигатъ при Бузлуджа и виждатъ края на четата, побързватъ да се скриятъ и избѣгатъ. Въ тоя смисълъ пише и *Милевъ*, споредъ който десетъ четника сж били наблизю до сражението, но ударватъ за *Агликина поляна* надъ Сливенъ. По пята 3—4 отъ тѣхъ, застигнати отъ турцитѣ, сж били убити. Тѣ не сж взели участие въ Бузлуджа и ще сж „14-тѣ изгубени четника“, както пише Зах. Стояновъ, или по-право часть отъ тия „четирнадесетъ“ души, защото слѣдъ Гжбенското сражение тѣ се разпрѣснали изъ горитѣ. *Милевъ* пише за нѣколко четника отъ Х. Димитровата чета, заловени при Хаинкювския боазъ въ една воденица, когато били на пята за Сливенъ²⁾.

Дали Х. Димитръ е билъ раненъ по-рано, т. е. още прѣди да падне на Бузлуджа — за това никой не пише.

¹⁾ Споредъ Зах. Стояновъ, турцитѣ сж прѣдлагали на четата да се прѣдаде, но Х. Димитръ отказалъ. Споредъ Courrier d'Orient, боятъ е станалъ и отъ двѣтъ страни съ жестоко упорство. Не е извѣстно колко сж паднали отъ турцитѣ. Ср. Levant Herald, отъ 2-и августъ и Edinburgh Review, vol, 145, p. 264. Споредъ последното списание, прѣминаването на Х. Димитровата чета е попрѣчило на Мидхадъ пашовитѣ реформи. По рапорта на Varing, Ibid, българското население, което е страдало неизказано, не било още подготвено прѣзъ горнето движение за възстание. Мидхадъ паша, слѣдъ избиването на Х. Димитровата чета, е билъ повиканъ въ Цариградъ и вѣроятно е приписалъ на себе си потушаването на Х. Димитровото възстание, за да бжде назначенъ въ 1869 г. валия на Багдате. За таквъ на Туна Вилаетъ става Нишкия Сабри паша. Ср. Али Хайдаръ Мидхадъ бей въ The life of Midhat Pasha. 47 etc.

²⁾ Тѣ сж били затворени отначало въ Акж-Калеси (Цариградъ,) а росле въ Сен-Жан-д'акръ (Мала Азия). Отъ тѣхъ остава живъ само А. Обретенновъ. Не е извѣстно, дали тѣ сж сжцитѣ, за които пише Courrier d'Orient, че „двамата се прѣдадоха, а четирма избѣгаха“.